“પ્રધાનમંત્રી કિસાન સમ્માન નિધિ”

(PM-KISAN)

તા. ૦૮.૦૨.૨૦૧૯

કૃષિ, ખેડૂત કલ્યાણ અને સહકાર વિભાગ

ગુજરાત સરકાર

પ્રધાનમંત્રી કિસાન સમ્માન નિધિ

ભારત સરકારશ્રી દ્વારા ખેડૂતોની આવક વધારવાના ભાગરૂપે

નાના અને સીમાંત ખેડૂતોને સહાયરૂપ થવા માટે

૧૦૦% કેન્દ્ર સહાયિત યોજના તરીકે

પ્રધાનમંત્રી કિસાન સમ્માન નિધિ યોજના

જાહેર કરવામાં આવેલ છે.

પ્રધાનમંત્રી કિસાન સમ્માન નિધિ– લાભ

- બે હેક્ટર સુધીની જમીન ધરાવતા ખેડૂત કુટુંબને પ્રતિ વર્ષ રૂપિયા ૬૦૦૦/– ત્રણ સમાન હપ્તામાં સહાય ડાયરેક્ટ બેનિફિટ ટ્રાન્સફર (ડી.બી.ટી.) માધ્યમ થી મળવાપાત્ર થશે.
- પ્રથમ હપ્તા તરીકે તા. ૦૧.૧૨.૨૦૧૮ થી તારીખ ૩૧.૦૩.૨૦૧૯ સુધીનો સમયગાળો રહેશે.

જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબની વ્યાખ્યા

- જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબ એટલે ““પતિ, પત્ની અને સગીર બાળકો (૧૮ વર્ષથી ઓછી વયના) કે જેઓ સંયુક્ત રીતે પોતાની બે હેક્ટર સુધી ખેડાણ લાયક જમીન ધરાવતા” હોય.

પાત્રતાના ધોરણો

(અ) વ્યક્તિગત ખેડૂત તરીકે બે હેક્ટર સુધી જમીન ધારણ કરેલી હોય.

(બ) લેન્ડ રેકોર્ડમાં એક કરતા વધુ જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબના નામ હોય અને કુલ જમીન બે હેક્ટર કરતા ઓછી હોય તે કિસ્સામાં રેકોર્ડમાં નામ ધરાવતા તમામ સ્વતંત્ર ખેડૂત કુટુંબને લાભ મળવા પાત્ર રહેશે.

(ક) અ અને બ પૈકી કોઈ એક અથવા બન્ને માં એક કરતા વધુ જગ્યાએ જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબ તરીકે નામ ધરાવતા હોય તે કિસ્સામાં તેમના માલિકી પણા હેઠળ આવતી તમામ ખાતાની જમીનનું કુલ બે હેકટર ની મર્યાદામાં હોય.

(ડ) લેન્ડ રેકોર્ડ માં કુલ જમીન બે હેક્ટર કરતા વધુ હોય અને એમાં સમાવિષ્ટ જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબ એક કરતા વધુ હોય તે કિસ્સામાં સમાવિષ્ટ તમામ જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબમાં પ્રતિ ખેડૂત કુટુંબ દીઠ જમીન બે હેક્ટરની મર્યાદામાં આવતી હોય તે કિસ્સામાં સમાવિષ્ટ તમામ ખેડૂત કુટુંબને લાભ મળવાપાત્ર રહેશે

યોજનામાં લાભ માટે ગેર પાત્રતા

(અ) જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબ પાસે અથવા ખેડૂત કુટુંબમાં સમાવિષ્ટ વ્યક્તિઓની સંયુક્ત માલિકી હેઠળ કુલ બે હેક્ટર કરતા વધુ જમીન હોય.

(બ) નીચે દર્શાવેલ ઉચ્ચ આર્થિક દરજ્જો ધરાવતા ખેડૂત કુટુંબ લાભ માટે ગેર પાત્ર ઠરશે.

(બ–૧) સંસ્થાકીય જમીનધારકો

(બ–૨) જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબમાંની કોઇ એક અથવા વધુ વ્યક્તિ કે જેઓનો નીચેના પૈકી કોઇમાં સમાવેશ થતો હોય;

૧. વર્તમાન અને ભૂતપૂર્વ તમામ બંધારણીય હોદ્દો ધરાવતા વ્યક્તિ

૨. વર્તમાન અને ભૂતપૂર્વ મંત્રીશ્રી/રાજ્ય કક્ષાના મંત્રીશ્રી, વર્તમાન અને ભૂતપૂર્વ લોકસભા/ રાજ્યસભા/ વિધાનસભાના સભ્યશ્રી, વર્તમાન અને ભૂતપૂર્વ મહાનગરપાલિકાના મેયરશ્રી અને વર્તમાન અને ભૂતપૂર્વ જિલ્લા પંચાયતના અધ્યક્ષશ્રી

યોજનામાં લાભ માટે ગેર પાત્રતા

(બ–૨) જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબમાંની કોઇ એક અથવા વધુ વ્યક્તિ કે જેઓનો નીચેના પૈકી કોઇમાં સમાવેશ થતો હોય;

૩. સેવારત અને નિવૃત્ત (તમામ) – કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના મંત્રાલય/ કચેરીઓ/ વિભાગો અને તેની ક્ષેત્રીય કચેરીઓ, કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર હસ્તકનાં તમામ જાહેર સાહસોના, કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર હસ્તકની તમામ સ્વાયત્ત અને સંલગ્ન સંસ્થાઓના તેમજ સ્થાનિક સંસ્થાઓના નિયમિત (મલ્ટી ટાસ્કિંગ સ્ટાફ/ વર્ગ–૪/ ગ્રુપ– ડી સિવાયના) તમામ અધિકારી, કર્મચારી

૪. બ–૨/૩ પૈકીના તમામ વય નિવૃત્ત/ નિવૃત્ત પેન્શનધારકો કે જેઓ પ્રતિ માસ રૂ. ૧૦,૦૦૦/– કે તેથી વધુ પેન્શન મેળવતાં હોય (મલ્ટી ટાસ્કિંગ સ્ટાફ/ વર્ગ–૪/ ગ્રુપ– ડી સિવાયના)

યોજનામાં લાભ માટે ગેર પાત્રતા

(બ–૨) જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબમાંની કોઈ એક અથવા વધુ વ્યક્તિ કે જેઓનો નીચેના પૈકી કોઈમાં સમાવેશ થતો હોય;

પ. છેલ્લા આકારણી વર્ષમાં ઈન્કમટેક્ષ ચૂકવેલ કરદાતા

૬. વ્યવસાયિકો જેવા કે ડોકટર, એન્જિનિયર, વકીલ, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અને આર્કિટેકટ કે જેઓ વ્યવસાયિક સંસ્થાઓ સાથે નોંધણી ધરાવતા હોય અને પ્રેક્ટિસ સ્વરૂપે વ્યવસાય ધરાવતા હોય.

ગેર પાત્રતા યાદીમાં સમાવેશ થતો નથી એ અંગે અરજીકર્તાએ રજુ કરેલ એકરારનામાને આધારે લાભાર્થી તરીકેની પાત્રતા નક્કી કરવાની રહેશે.

જમીન ધારકતા માટે ધોરણો

- જમીન ધારકતાની ગણતરી માટે તા.૦૧.૦૨.૨૦૧૯ની સ્થિતીની જમીન ધારકતા ધ્યાને લેવાની રહેશે.
- જમીન ધારકના મૃત્યુના કારણે વારસાઇથી માલિકી હક્ક ટ્રાન્સ્ફર સિવાયના કિસ્સામાં આગામી પાંચ વર્ષ સુધીના કોઇ પણ નવા જમીન ધારકને આ લાભ મળવાપાત્ર રહેશે નહિ.
- તા. ૦૧.૧૨.૨૦૧૮ થી તા.૦૧.૦૨.૨૦૧૯ સુધીના સમયગાળામાં જમીન ધારક તરીકે નોંધાયેલ જમીન ધારકને લેન્ડ રેકોર્ડમાં જમીન ધારણ કર્યા અંગેની નોંધણી તારીખથી લાભ મળવાપાત્ર થશે,
- આવા કિસ્સાઓ કે જ્યાં ખરીદી, વારસાઇ, વસિયતનામા, ભેટ સહિતના કારણોએ ખેડાણ લાયક જમીનની માલિકીના હક્ક તા.૦૧.૧૨.૨૦૧૮ થી તા.૩૧.૦૧.૨૦૧૯ના સમયગાળામાં ટ્રાન્સફર થયા હોય તેવા કિસ્સામાં નાણાકીય વર્ષ ૨૦૧૮–૧૯ના પ્રથમ હપ્તા માટે ટ્રાન્સફર તારીખથી તા.૩૧.૦૩.૨૦૧૯ સુધીના સમયગાળા માટે ચાર મહિનાના પ્રમાણમાં લાભ મળવા પાત્ર થશે.

પ્રથમ હપ્તા માટે કટ ઓફ તારીખ

- યોજનાના પ્રથમ હપ્તા (તા.૦૧.૧૨.૨૦૧૮ થી તા.૩૧.૦૩.૨૦૯ના સમયગાળા માટે) માટે ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં યાદી અપલોડ કરવાની આખરી **તારીખ – ૨૫.૦૨.૨૦૧૯**

અમલીકરણ પદ્ધતિ

- ડેટા એન્ટ્રી
- એકરારનામું
- ગ્રામસભામાં મંજુરી
- ગ્રામસભામાં મંજુરી આધારે પોર્ટલ પર યાદીનું આખરીકરણ
- યાદીનું સબમિશન
- જિલ્લા કક્ષાએથી યાદીનું ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં સબમિશન
- રાજ્ય કક્ષાએથી યાદીનું ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં સબમિશન

અમલીકરણ પદ્ધતિ – ડેટા એન્ટ્રી

- યોજના માટેના પોર્ટલ https://www.digitalgujarat.gov.in/ ના માધ્યમથી જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબે ઓનલાઈન અરજી કરવાની રહેશે.
- અરજી માટે ગ્રામ્ય કક્ષાએ પાંચ લોગિન આઇ.ડી.
- ગ્રામ્ય કક્ષાએથી ડેટા એન્ટ્રી માટે વિલેજ કોમ્પ્યુટર એન્ટરપ્રિનીયોર (વી.સી.ઇ.), દુધ મંડળી, સહકારી મંડળી, અન્ય કોઇ સરકારી અથવા સહકારી સંસ્થા/વ્યક્તિને લોગિન ફાળવવાના રહેશે.
- આ લોગિનની ફાળવણી તાલુકા વિકાસ અધિકારીએ કરવાની રહેશે
- અરજી માટે જે ગામમાં જમીન ધારણ કરતા હોય તે ગામના અથવા તો સ્થાનિક વહીવટી તંત્ર દ્વારા નક્કી કરવામાં આવ્યા હોય તે ગામના નક્કી કરેલ ડેટા એન્ટ્રી કેન્દ્ર પર જઈ અરજી કરવાની રહેશે

અમલીકરણ પદ્ધતિ – ડેટા એન્ટ્રી

- સમય મર્યાદામાં અરજી કાર્ય પૂર્ણ થાય તે માટે જમીન ધારકો અને તે પૈકી ખેડૂત કુટુંબની સંખ્યાને અનુરૂપ જે તે સમયે અરજી માટે નક્કી કરવામાં આવેલ સમયમર્યાદાને ધ્યાને રાખી જે તે ગામના ડેટા એન્ટ્રી કેન્દ્રની સંખ્યાને ધ્યાને રાખી ખેડૂતોને એન્ટ્રી માટે કેન્દ્ર, તારીખ અને સમયની ફાળવણી કરી દેવાની રહેશે.
- અરજી માટે સમય ફાળવવા અંગેની કામગીરી તલાટીએ કરવાની રહેશે.
- ખેડૂત અરજી માટે આવે ત્યારે આધાર કાર્ડ, બેંક વિગત, જમીન ખાતાની વિગત સાથે લઇને આવે તે માટે ખેડૂતોને સ્થાનિક કક્ષાએ જાણ કરવી જેથી ડેટા એન્ટ્રી ઝડપી થઇ શકે.
- અરજી સબમિટ થયેથી અરજીકર્તાએ એ વિગતો સહિતનું ફોર્મ અને સંલગ્ન એકરારનામાની પ્રિન્ટ લઈ સહી કરી બેન્ક એકાઉન્ટ વિગત માટે ચેક/પાસબુકની નકલ અને આધારકાર્ડની સ્વ–પ્રમાણિત નકલ ડેટા એન્ટ્રી કેન્દ્ર ખાતે જમા કરાવવાની રહેશે. તલાટીએ તમામ વિગતો/દસ્તાવેજો એકત્રિત કરી લેવાના રહેશે

અમલીકરણ પદ્ધતિ –એકરારનામું

- અરજીની વિગતો સાથે સંલગ્ન એકરારનામું પોર્ટલમાં અરજીની વિગતોના પત્રક સાથે પ્રિન્ટ થશે.
- અરજી સાથે આ એકરારનામું સહી કરી ખેડૂત ડેટા એન્ટ્રી કેન્દ્ર ખાતે જમા કરાવે અને ત્યાંથી તલાટી દ્વારા મેળવી લેવામાં આવે એ સુનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે.
- જમીન ધારક ખેડૂત કુટુંબ પૈકી લેન્ડ રોકોર્ડ પર નામ ધરાવતા વ્યક્તિ જો ગામમાં ન હોય અથવા ગામમાં રહેતા ન હોય તો તેમના વતી ખેડૂત કુટુંબ પૈકીના અન્ય પુખ્ત વ્યક્તિ એકરારનામું રજુ કરી શકશે. જે માટે એકરાનામું કરનાર વ્યક્તિએ પોતાનું નામ અને જમીન ધારક સાથેનો સબંધ એકરારનામાના નીચે ઉલ્લેખ કરવાનો રહેશે.

અમલીકરણ પદ્ધતિ –ગ્રામસભામાં મંજુરી

- પોર્ટલ પર ખેડૂત કુટુંબ તરફથી આપવામાં આવેલ વિગતો અને એકરારનામાને આધારે લાભાર્થીઓની યાદી તૈયાર કરવામાં આવશે.
- જેની તલાટી દ્વારા ગ્રામસભામાં મંજૂરી મેળવવાની રહેશે
- યોજનાના લાભાર્થીઓની મંજૂરી અંગે જે તે સમયે આપવામાં આવતી સમયમર્યાદામાં ગ્રામસભાનું આયોજન થાય તે સુનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે.

અમલીકરણ પદ્ધતિ –ગ્રામસભામાં મંજુરી આધારે પોર્ટલ પર યાદીનું આખરીકરણ અને સબમિશન

- ગ્રામ સભામાં નામંજુર થયેલ ખેડૂત કુટુંબના નામ ઓનલાઇન પોર્ટલમાં તલાટીએ રિજેક્ટ કરવાના રહેશે.
- આખરી થયેલ યાદી તલાટીએ ઓનલાઇન પોર્ટલ મારફત તાલુકા વિકાસ અધિકારીને મોકલી આપવાની રહેશે
- જે તાલુકા વિકાસ અધિકારીએ વેરિફાય કરી જિલ્લા વિકાસ અધિકારીના લોગઇનમાં મોકલી આપવાની રહેશે.
- જિલ્લા વિકાસ અધિકારી દ્વારા યાદી વેરીફાઈ કરી ઓનલાઈન પોર્ટલ મારફત જિલ્લા કલેકટરના લોગઈનમાં મોકલી આપવાની રહેશે.

અમલીકરણ પદ્ધતિ –જિલ્લા કક્ષાએથી યાદીનું ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં સબમિશન

- જિલ્લા કલેકટરશ્રીના લોગઈનમાં સ્ટેટ પોર્ટલમાં મળેલ યાદી જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીએ ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં મોકલી આપવાની રહેશે.
- જિલ્લા કલેકટરે જિલ્લાની યાદી વેરીફાઈ અને સર્ટીફાઇ કરી યાદી ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલ http://pmkisan.nic.in માં સબમિટ કરવાની રહેશે.
- ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં યાદી સબમિટ કરતા સમયે ઇ–સાઇન કરવાની રહેશે.
- ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં યાદી સબમિટ કરવાની પ્રક્રિયામાં એન.આઇ.સી., ગુજરાતે જે તે સંલગ્ન અધિકારીને મદદ કરવાની રહેશે

અમલીકરણ પદ્ધતિ –રાજ્ય કક્ષાએથી યાદીનું ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં સબમિશન

- જિલ્લા કલેકટરશ્રી દ્વારા ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલ http://pmkisan.nic.in માં સબમિટ થયેલી યાદી રાજ્યના લોગિનમાં દેખાશે.
- જે રાજ્યના નોડલ વિભાગ વતી નોડલ ઓફિસર ચીફ એક્ઝ્યુક્યુટિવ ઓફિસર (પી.એમ. કિસાન ગુજરાત)એ ઈ–સાઈન કરી ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં જિલ્લા વાર યાદી અપલોડ/ટ્રાન્સ્ફર કરવાની રહેશે.
- ભારત સરકારશ્રીના પોર્ટલમાં યાદી સબમિટ કરવાની પ્રક્રિયામાં એન.આઈ.સી., ગુજરાતે જે તે સંલગ્ન અધિકારીને મદદ કરવાની રહેશે.

અમલીકરણ, મોનીટરીંગ અને ફરિયાદ નિવારણ માટે સમિતી

- રાજ્ય કક્ષા મોનીટરીંગ સમિતી
- રાજ્ય કક્ષા ફરિયાદ નિવારણ સમિતી
- જિલ્લા અમલીકરણ, મોનીટરીંગ અને ફરિયાદ નિવારણ સમિતિ
- તાલુકા અમલીકરણ, મોનીટરીંગ અને ફરિયાદ નિવારણ સમિતિ

પ્રધાનમંત્રી કિસાન સમ્માન નિધિનું રાજ્યમાં અમલીકરણ

પ્રધાનમંત્રી કિસાન સમ્માન નિધિનું રાજ્યમાં અમલીકરણ માટે વિગતવાર ઠરાવ રાજ્યના કૃષિ, ખેડૂત કલ્યાણ અને સહકાર વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવનાર છે.

આભાર